

ze dne 16. 1. 1976

Scénografický svět v Praze

Již potřetí propůjčil Bruselský pavilón v Praze své rozlehlé výstavní prostory mezinárodní soutěži přehlídce jevištního výtvarnictví a divadelní architektury, nazvané Pražské quadriennale 1975. Tato významná přehlídka světového divadelního výtvarnictví vznikla z potřeby poskytnout evrop-

ským divadelním odborníkům konfrontaci uměleckých a pracovních postupů při jejich tvorbě a dopomoci jim ujasnit si směry dalšího vývoje. Od roku 1967 se přehlídka koná střídavě v brazilském Sao Paulu a v Praze, vždy po dvou letech za obdobných soutěžních podmínek.

První Pražské quadriennale probíhalo v roce 1967 a v jeho soutěži zvítězili Francouzi. Druhé quadriennale v roce 1971 přineslo palmu vítězství výtvarníkům z Německé demokratické republiky. Zatímco na prvním pražském quadriennale se podílelo 17 států, na druhém jich bylo dvacet čtyř se třemi sty architekty, jevištními výtvarníky a kostyméry. Letos soutěží o Zlatou trigu za nejlepší uspořádání, obsahovou náplň, uměleckou hodnotu exponátů a architektonický dojem expozice 28 zemí s více než 600 autory. Jsou zde zastoupeny všechny kontinenty a velkými expozicemi se na výstavě podílejí například i Japonci a Spojené státy americké.

Československo v této mezinárodní sekci nesoutěží; je pouze informativně zastoupeno scénickými návrhy dvou svých nejlepších současných umělců — prof. Josefa Svobody a prof. Ladislava Vychodila. 32 československých scénografů a kostýmních návrhářů se představuje na samostatné expozici ve Valdštejnské jizdárně.

Třetí významné expozici na Pražském quadriennale 1975 je vyhrazena výstavní síň Ústředí lidové umělecké výroby na Národní třídě. Zde se představuje svými studijními pracemi skupina najlep-

ších mladých scénografů z 12 zemí, většinou studentů nebo absolventů odborných výtvarných škol. Jejich práce jsou praktickým doplňkem kongresových zasedání Mezinárodní organizace divadelních techniků a scénografů, které se konají právě v Praze a jejichž hlavním tématem je výchova mladých architektů a scénografů.

Scénografická tvorba je jedním z nejtrvalejších dokladů o divadelním představení, které žije a pomíjí s časem jemu vyhrazeným. Letošní přehlídka Pražského quadriennale ukazuje více než 3000 inscenací, které měly premiéru v posledních čtyřech pěti letech. Z vystavených děl můžeme vidět, že nejúspěšnějším autorem na světových jevištích je stále William Shakespeare a nejčastěji hranými autory jsou dále Brecht, Gorkij a Čechov.

Zlatá triga Pražského quadriennale byla letos mezinárodní porotou udělena scénografické expozici Sovětského svazu. Zlaté medaili za scénografii získali společně J. Bury, R. Kolita, T. O'Brien a T. Firthová z Velké Británie, zlatou medaili za kostýmy Š. Kávamori z Japonska, zlatou medaili za architekturu francouzská expozice a zlatou medaili za kritiku a teorii scénografie D. Babet z Francie.

Přehlídka jevištního výtvarnictví a scénografického umění v Praze potrvá do 25. ledna t. r. V jejím průběhu se uskutečňují odborné semináře, zaměřené k závažným problémům současného divadla, zvláště scénografie a divadelní architektury. Při té příležitosti navštíví Prahu přes devět set čelných odborníků z celého světa.

(jv)

SLOBODA 16.1.76

Niekoľko slov k Pražskému quadrienále

Scénografia v pozornosti

Pražské quadrienále (ďalej PQ) je medzinárodnou súťažnou prehliadkou scénického výtvarníctva a divadelnej architektúry. Pozostáva z československej expozície, ktorú sprístupnili 22. decembra 1975 vo Valdštejnskej jazdiarni v Prahe a z medzinárodnej súťažnej prehliadky (vernissáž 7. 1. 1976 v Bruselskom pavilóne PKOJF v Prahe). Súčasťou PQ je aj expozícia z diela našich popredných scénických výtvarníkov — prof. Josefa Svobodu a prof. Ladislava Vychodila. Toto podujatie mimoriadneho významu sa orientuje aj na tematické expozície, v tomto roku je to expozícia zameraná na prácu scénografických škôl našich i zahraničných a ďalej treba povedať, že počas troch týždňov trvania PQ sa uskutoční celý rad odborných seminárov, zameraných k niektorým vážnym problémom súčasného divadla, scénografie a divadelnej architektúry. Medzinárodná organizácia OISTT poriada v čase trvania PQ aj svoj 4. kongres spojený s odbornými diskusiami. Ako v minulosti i teraz budú môcť zúčastnené štáty (je ich 28) poriadať svoje národné dni, počas ktorých oboznamujú československú verejnosť a odborníkov s divadelným umením svojej krajiny.

Myšlienka Pražského quadrienále sa zrodila z túžby poskytnúť európskym divadelným umelcom možnosť uvidieť prehliadku práce svetového divadelného diania, konfrontovať vzájomné umelecké, ideové a pracovné postupy i ovplyvňovať trendy budúceho vývoja.

Československo, ktorého divadelní umelci si z brazilského Sao Paulo po viac ako desať rokov odnášali najvyššie vyznamenania, využilo všetky možnosti k realizácii tejto mimoriadne dôležitej kultúrnej akcie.

Už prvé PQ, ktoré prebiehalo v roku 1967 ukázalo mimoriadny význam tejto prehliadky. Hneď prvá zahraničná účasť bola pozoruhodná — 20 krajín sa zúčastnilo rozsiahlymi expozíciami a zišla sa k nám elita medzinárodnej odbornej kritiky. Pražské quadrienále sa stalo odvtedy európskou kultúrnou udalosťou prvoradého významu. Po vzájomnej dohode poriadateľov PQ a Výtvarného bienále v Sao Paule, koná sa od roku 1967 medzinárodná súťažná prehliadka scénického výtvarníctva a divadelnej architektúry striedavo v Sao Paule a v Prahe, a to vždy po dvoch rokoch a za podobných súťažných podmienok.

Heslo Pražského quadrienále „Súčasnité divadlo je úsilím o mier a pokrok“ zodpovedá dnešným snahám ľudstva i uzneseniam XV. zjazdu Medzinárodného divadelného ústavu v máji 1973 v Moskve, ktorého hlavnou témou boli cesty rozvoja divadla v dnešnej spoločnosti.